

[Robert Mikkelsen.]

rækkende Bestemmelser, der er ganske nye og paa flere Punkter afviger fra, hvad man er vant til her i Landet, og jeg har baade her i Tinget og i Udvalget prøvet at fremkalde en Slags autoritativ Belysning af, hvordan man maa bedømme Loven i Forhold til Grundlovens § 80 og til den Opfattelse af Folkeretten, som hidtil er doceret her til Lands. Først paa et meget sent Tidspunkt lykkedes det i Udvalget at faa en ikke særlig autoritativ og efter min Mening ikke særlig dybtgaaende Udtalelse om disse Forhold. Trods adskillig Uklarhed kan det dog slaas fast, at Lovens Overensstemmelse med vor øvrige Ret staar og falder med Besvarelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt og fra hvornaar vi har været i Krig med Tyskland eller i en Situation, som helt kan sidestilles dermed, idet Loven overhovedet kun kan begrundes retligt ud fra den Opfattelse, at en saadan Krigstilstand har bestaaet siden 9. April 1940. Det er jo fra den Dato, vort Erstatningskrav rejser sig. Det er en Kendsgerning, som kan have Betydning ogsaa for Bedømmelsen af meget af det, der skete under Besættelsen, og derfor fremhæver jeg det nu.

Jeg vil i øvrigt bemærke, at de tyske Statsborgere, hvis Ejendom konfiskeres, antagelig maa have Krav paa Godtgørelse fra Tyskland, idet det jo er den tyske Stats Krigsskyld, som delvis dækkes med deres Ejendom, men det er naturligvis et Spørgsmaal, de paagældende maa ordne med deres eget Land.

Hvor vidtgaende Loven her er, gør man sig maaske klart, naar man tænker tilbage paa den Agitation, der i sin Tid blev drevet, da Sovjetunionen nationaliserede Ejendom, som tilhørte fremmede Statsborgere, omkring 1918. Det var en Agitation, der netop ofte argumenterede saaledes, at Rusland kunde indrette sig selv, som det vilde, men at til Gengæld fremmede Statsborgere, som lovligt havde kunnet investere Kapital efter det hidtidige Retsgrundlag, maatte være undtagne fra saadanne Forholdsregler. Efter det Lovforslag, vi i Dag behandler, rammes al tysk Kapital, altsaa ogsaa den lovligt investerede, lovligt baade forud for denne og forud for sidste Verdenskrig, og vi tager i hvert Fald ikke mildere paa Sagen, end Rusland gjorde dengang. Jeg skal imidlertid ikke rippe videre op i disse Minder; jeg finder det kun godt, at en ufornuftig Opfattelse afløses af en mere fornuftig.

Ved første Behandling kom jeg, i Forbindelse med de folkeretlige Spørgsmaal,

der naturligt melder sig i denne Sammenhæng, ind paa Bestemmelserne om Konfiskation af japansk Ejendom, Bestemmelser, som jo repræsenterer en helt selvstændig Indsats af den højtærede Handelsminister, idet Regler herom slet ikke findes i Paris-Konferencens Vedtagelser. Den ringe Interesse, som de japanske Problemer, der knytter sig til Loven, har vakt, har ogsaa medført, at det ikke har været muligt i Udvalget at samle nogen som helst Interesse for denne Enkelthed, og jeg har ikke paa nogen Maade villet sinke Gennemførelsen af en vigtig Lov for at tilfredsstille privat Lyst til juridisk Belæring. Personlig har jeg intet som helst mod vidtgaende Ekspropriationsbestemmelser, hverken med Hensyn til udenlandsk eller dansk Kapital, og mit Parti heller ikke, og naar Rigsdagens øvrige Partier paa det foreliggende Grundlag og uden udenrigspolitisk Foranledning accepterer denne Ekspropriation, vil jeg tage det som et Præcedens, et betydningsfuldt Fortilfælde til Belysning og Fortolkning af de gældende Regler om Ejendomsrettens Beskyttelse.

Udvalget har haft Lejlighed til at drøfte Udnævnelserne af Administratorer med den højtærede Handelsminister. De Oplysninger, der er meddelt, har i hvert Tilfælde ikke for mig kunnet forklare, efter hvilke Synspunkter man hidtil har administreret. Udnævnelserne virker i en Række Tilfælde baade med Hensyn til, hvem man vælger, og hvor mange Selskaber de enkelte har faaet, med et moderat Udtryk noget tilfældigt. Jeg kan henholde mig til de Bemærkninger, jeg fremsatte her ved første Behandling, og vil udtrykke Haabet om, at Kommissarius, naar de midlertidige Administrationer afløses af Konfiskation i Henhold til Loven, vil tage Anledning til at gennemføre de nødvendige Ændringer. Udvalget fandt det naturligt, som ogsaa Udvalgets ærede Ordfører nævnte, i denne Sammenhæng at anmode om et Samraad med Justitsministeren, under hvis Embedsomraade Administrationerne for Værnemagerfirmaerne hører. Den højtærede Justitsminister gav beredvilligt Udvalget de Oplysninger, det ønskede, og jeg finder Anledning til at sige, at det af de Oplysninger fremgik, at Ministeren var uden Ansvar for de Udnævnelser af Administratorer, der paa dette Felt havde vakt Kritik. Jeg tænker her paa de i høj Grad uheldige Transaktioner, der fandt Sted f. Eks. i Firmaet Bohnstedt-Petersen, og jeg vil ogsaa fremhæve, at Ministeren var fuldt opmærksom paa disse Forhold og havde Lovforslag under